

MENSTRUATIE

Dubbel taboe: geen geld voor tampons

Engelse scholen krijgen geld om aan leerlingen tampons en maandverband te verstrekken. Zo moet *period poverty* bestreden worden.

Door onze redacteur
Hanneke Chin-A-Fo

AMSTERDAM. Het verschijnsel is alomtegenwoordig in ontwikkelingslanden, maar bestaat ook in Engeland: schoolgaande meisjes die geen geld hebben voor maandverband of tampons. Woensdag maakte de Britse minister van Financiën Philip Hammond bekend dat die middelen op alle Engelse middelbare scholen gratis beschikbaar worden. Vorig jaar nam de Schotse regering een vergelijkbare maatregel.

Er is alle aanleiding voor, bleek eind 2017 uit onderzoek van ontwikkelingsorganisatie Plan International. Daaruit bleek dat één op de tien Britse meisjes tussen de 14 en 21 zich geen maandverband kan veroorloven. Volgens een onderzoek uit Schotland zou het daar om één op de vier gaan. Op het onderwerp rust voor velen een dubbel taboe: menstruatie bespreken is al moeilijk genoeg, toegeven dat je arm bent komt daar nog bovenop.

Activisten hebben enkele jaren campagne gevoerd om het onderwerp op de politieke agenda te krijgen. Vorige week, op internationale vrouwendag, sprak ook prinses Meghan zich uit. Zij trok een parallel tussen de *period poverty* (menstruatie-armoede) van Britse meisjes en die van meisjes in Afrika en India die van school thuisblijven „omdat niemand erover wil praten of heeft wat ze nodig hebben”.

In Afrika ten zuiden van de Sahara blijft 10 procent van de meisjes thuis als ze ongesteld zijn, schreven de VN enkele jaren terug. Doordat ze structureel onderwijs mislopen, vallen ze sneller zonder diploma uit van school, met alle verdere gevolgen van dien.

Menstruatie wordt langzaam beter bespreekbaar, merkt Mascha Singeling van Plan International Ne-

Deelnemers aan de vrouwenmars in Londen, in januari, pleiten voor gratis maandverband op scholen.

derland. „Toen ik hier in Ethiopië eens een gesprek over begon met een hoge ambtenaar, liep hij gewoon weg. Twee jaar later zag ik hem een warm pleidooi over het onderwerp houden.”

In India werd vorig jaar een btw van 12 procent op tampons en maandverband afgeschaft, na maandenlange straatprotesten tegen deze ‘bloedbelasting’. En in buurland Nepal kwam er een verbod op het eeuwenoude *chhaupadi*, het gebruik dat menstruerende vrouwen in afzondering - vaak een schamel hutje - moeten verblijven omdat ze onrein worden gevonden.

„De taboes zijn per land verschillend”, zegt Singeling. „In Oeganda moeten menstruerende vrouwen bijvoorbeeld uit de tuin wegblijven omdat anders de planten zouden sterven.” Maar het probleem komt overal op hetzelfde neer, zegt ze. Omdat menstruatie verband houdt met seks en vies wordt gevonden is het moei-

In Oeganda moeten menstruerende vrouwen uit de tuin blijven

lijk bespreekbaar. „Vaak weten meisjes van niets en denken ze dat ze ziek zijn of doodgaan als ze voor het eerst ongesteld worden.”

In Oeganda, een van de landen waar Plan actief is op dit onderwerp, behelpen vrouwen zich met bananenbladeren, oude doeken, kranten of toiletpapier, wat tot infecties kan leiden. De organisatie geeft er voorlichting over het zelf maken van uitwasbaar maandverband en probeert met toneelstukken op scholen en in dorpen het taboe te doorbreken, ook bij jongens en mannen. Scholen bouwen er nu aparte ruimtes in de toiletten met een spiegel (voor ‘doorleekchecks’), water en een waslijn.

Het is onbekend of *period poverty* ook een Nederlands probleem is. Volgens een woordvoerder heeft het ministerie van Onderwijs hier tot nu toe geen signalen over ontvangen.